

Otvoritev fotografske razstave

ALEKSANDER KUŠLAN: ČAS, KI GA VEČ NI

Fotografa bo predstavila likovna kritičarka Polona Škodič.

sreda, 18. marec 2015, ob 19. uri v cerkniški knjižnici

KNJIŽNICA JOŽETA UDOVIČA CERKNICA

Partizanska cesta 22, Cerknica

www.kjuc.si

Fotografija je postala danes vsakodnevna spremljevalka mnogih, saj nas obkroža ves čas in na vsakem koraku. Dosega nas skozi različne medije, se nas dotakne ali pa v naslednjem hipu izgine iz naše zaznave in spomina. V primerjavi z gibljivimi slikami se lahko globlje zasidra v našo zavest in spomin, ker deluje kot jasno odrejen izsek nekega časa - trenutek in ne tok časa oziroma zaporedje slik dogodka, ujetega na filmski trak. Nekateri le zapisujejo dogodke, drugi se s fotoaparatom spogledujejo kot z umetniškim priborom. Za dobro fotografijo je pomemben predvsem pravi trenutek, ki ustvari sporočilo in zgodbo. Samo izostreno fotografsko oko želi odkriti in povedati znotraj le-te še nekaj več. Nemalokrat pod prstom sprožilca dobrih ljubiteljskih fotografov nastajajo slike, vredne pogleda, slike, ki so pravi zapis življenja. Med takšne fotografe v zadnjih letih sodi tudi **Aleksander Kušlan** iz Pivke. Najprej ga lahko prepoznavamo kot dolgoletnega multimedijskega ustvarjalca, glasbenika, tehničnega konstruktorja, jadrarca in letalca, ki ga žene nemir raziskovanja in spoznavanja, kjer se prepletajo številna področja; poklicno pa se je zapisal predvsem delu avdio-vizualnih vsebin (televizijska dejavnost). Veliko doživetij vztrajno zapisuje na filmski trak, a je v teh letih ugotovil, da mu je še večji izziv

fotografija. Navduševala ga je že v mladosti, a se ji spričo kasnejših obveznosti ni uspel posvečati, kolikor si je želel. V zadnjih sedmih letih se ji je ponovno posvetil z še večjo vnemo in prizadevnim delom. Sicer ima v svojem arhivu zelo bogato zbirko fotografij z različnimi motivi; med drugim je uspešno sodeloval na raznih fotografskih natečajih, nekatere fotografije so bile med izbranimi, najboljše ocenjenimi in nagrajenimi ter predstavljene na več razstavah.

Mnogo časa je namenil spoznavanju starih avtentičnih in nasploh zgodovinskih ambientov v podobi in besedi. V veliki želji, da bi v fotografski izpovedi obudil etnološko dediščino domače dežele, je postal v tej vlogi svojevrsten kronist. Te podobe in zgodbe sta stoletja v sožitju sooblikovala narava in človek. Pot ga je peljala od Primorske preko Krasa na Notranjsko, kjer je odkrival različne kraje in ljudi, ki ohranjajo v svojih bivanjskih okoljih in hišah stoletno tradicijo, obrt in izročilo. Stavbna dediščina starih vasi in nasploh podeželja živi v zanimivi pripovedi, ki je hkrati najbolj neposredna avtorjeva naklonjenost do življenjskih vrednot nekdanje kulture bivanja in načina preživetja. To so zgodbe o delu o in življenju ljudi, ki se v mnogih desetletjih po svoji materialni in duhovni naravi niso kaj dosti spremenile. Z objektivom je obiskal Godnje na Krasu, dvorec Turn, Narin in Knežak ... Poln otroških spominov se je vrnil tudi v hišo svojih prednikov na rob Planinskega polja. Nastala je vrsta impresivnih fotografij, izbor pa zaokrožuje potujočo razstavo, ki jo je pomenljivo naslovil **Čas, ki ga več ni**.

Tematika zajema tri sklope z etnološkega področja, kot so: preja volne na kolovratu, peka kruha v črni kuhinji, kovač v svoji kovačnici in kot posebna tema še serija o vinogradniku, ki ga spremljamo od trgatve do kletarjenja. V slikah niza prizore, ki gledalcu na preprost način povedo veliko. Značilnost vseh fotografij je naravna svetlobna atmosfera, ki daje vsaki fotografiji poseben čar in pristnost. Fotografije so tako po svoji tehnični kot vsebinski plati izpovedno jasne, odlikuje jih tudi kompozicijsko ravnotežje planov. Avtor torej ne dodaja nikakršne umetne svetlobe in se ne poslužuje kasnejših posegov ali intervencij, ker želi uloviti izvirne, posebne trenutke. Svetlobni žarki, ki prodirajo skozi stara kmečka okna ali vrata obrtnih in drugih prostorov, osvetljujejo celoto, fragmente in detajle ne glede na motiv oziroma prizor. Svetloba in senca sta torej bistvenega pomena, saj izmenjata naglašujeta, mehčata in izostrujeta pogled.

Fotografska prizadevanja Aleksandra Kušlana so živopisna odstiranje včerajšnjega in današnjega dne, so spomini in nostalgija, so trenutki in stoletja, ki jih skrbno ohranja v svojih foto zapisih kot dragoceno resničnost zadnjih pričevalcev, ki še ohranjajo vez preteklosti s sedanostjo ... To so slike o času, ki izginja, o času, ki ostaja zaustavljen v trenutkih kot sila spomina in moč doživetja.